

Czwartek, 9 czerwca 2016 r.

P8_TA(2016)0276

Wietnam

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 czerwca 2016 r. w sprawie Wietnamu (2016/2755(RSP))

(2018/C 086/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Wietnamu,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie aresztowania prawnika Nguyễn Văn Đàia,
 - uwzględniając oświadczenie szefów państw i rządów UE z dnia 7 marca 2016 r.,
 - uwzględniając komunikat prasowy rzecznika Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w sprawie Turcji, Gambii i Wietnamu, wydany dnia 13 maja 2016 r. w Genewie,
 - uwzględniając oświadczenie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. wolności religii lub przekonań Heinera Bielefeldta oraz specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. tortur Juana E. Méndeza z dnia 3 czerwca 2016 r., które zostało poparte przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. sytuacji obrońców praw człowieka Michela Forsta, specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. prawa do wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się Mainę Kiai, specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. promocji i ochrony prawa do wolności opinii i wypowiedzi Davida Kaye'a, specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. przemocy wobec kobiet Dubravkę Šimonović, a także Grupę Roboczą ds. Arbitralnych Zatrzymań,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między UE a Wietnamem podpisaną dnia 27 czerwca 2012 r. oraz doroczny dialog na temat praw człowieka między UE a rządem Wietnamu, którego ostatnia runda odbyła się dnia 15 grudnia 2015 r.,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka,
 - uwzględniając Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych (ICCPR), do którego Wietnam przystąpił w 1982 r.,
 - uwzględniając Międzynarodową konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, do której Wietnam przystąpił w 1982 r.,
 - uwzględniając konwencję ONZ przeciwko torturom, ratyfikowaną przez Wietnam w 2015 r.,
 - uwzględniając wyniki powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie Wietnamu, dokonanego przez Radę Praw Człowieka ONZ,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE uznaje Wietnam za ważnego partnera w Azji; mając na uwadze, że w 2015 r. przypada 25. rocznica nawiązania stosunków między UE a Wietnamem; mając na uwadze, że stosunki te szybko wykroczyły poza handel i pomoc, osiągając poziom bardziej złożonych relacji;
- B. mając na uwadze, że od 1975 r. Wietnam jest państwem jednopartyjnym, w którym Komunistyczna Partia Wietnamu (KPW) nie zezwala na podważanie jej przywództwa i kontroluje Zgromadzenie Narodowe oraz sądy;
- C. mając na uwadze, że władze Wietnamu brutalnie stłumiły demonstracje odbywające się na terenie całego kraju w maju 2016 r., zorganizowane w następstwie katastrofy ekologicznej, która zdziesiątkowała zasoby rybne tego kraju;

Czwartek, 9 czerwca 2016 r.

- D. mając na uwadze, że dnia 16 grudnia 2015 r. aresztowano wietnamską prawniczkę i obrończynię praw człowieka Lê Thu Hà, a także innego znanego obrońcę praw człowieka i prawnika Nguyễn Văn Đàia pod zarzutem uprawiania propagandy antypaństwowej; mając na uwadze, że obrońca praw człowieka Trần Minh Nhật został zaatakowany przez policjanta dnia 22 lutego 2016 r. w swoim domu w dystrykcie Lâm Hà, w prowincji Lâm Đồng; mając na uwadze, że Trần Huỳnh Duy Thức, który został uwięziony w 2009 r. po procesie pozbawionym rzetelnej obrony, otrzymał wyrok 16 lat pozbawienia wolności oraz kolejnych pięciu lat aresztu domowego; mając na uwadze, że istnieją poważne obawy dotyczące pogorszenia się stanu zdrowia buddyjskiego dysydenta Thicha Quànga ĐỘ, który przebywa obecnie w areszcie domowym;
- E. mając na uwadze, że w Wietnamie zakazane są niezależne partie polityczne, związki zawodowe i organizacje praw człowieka, a zgromadzenia publiczne wymagają oficjalnego pozwolenia; mając na uwadze, że nad przebiegiem niektórych pokojowych demonstracji czuwały liczne siły porządkowe, a prominentni działacze byli przetrzymywani w areszcie domowym, podczas gdy inne demonstracje były rozwiązywane lub w ogóle ich zakazywano;
- F. mając na uwadze, że szeroko zakrojone działania policyjne mające na celu zapobieganie udziałowi w demonstracjach i karanie za uczestnictwo w nich doprowadziły do licznych naruszeń praw człowieka, w tym tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, a także do łamania prawa do pokojowego gromadzenia się i swobodnego przemieszczania się; mając na uwadze, że warunki przetrzymywania i traktowania więźniów są fatalne, według doniesień w 2015 r. doszło do co najmniej siedmiu przypadków śmierci w areszcie policyjnym, a policja jest podejrzewana o stosowanie tortur lub innych form maltretowania;
- G. mając na uwadze, że mimo przyjęcia 182 z 227 zaleceń wydanych przez Radę Praw Człowieka ONZ w okresowym przeglądzie praw człowieka z czerwca 2014 r. Wietnam odrzucił takie zalecenia, jak uwolnienie więźniów politycznych i osób przetrzymywanych bez postawienia zarzutów lub procesu sądowego, przeprowadzenie reformy prawa w celu położenia kresu pozbawianiu wolności za przekonania polityczne, utworzenie niezależnych krajowych instytucji ds. praw człowieka oraz inne działania zmierzające do promowania udziału społeczeństwa; mając jednak na uwadze, że Wietnam w ostatnim czasie zezwolił międzynarodowym grupom obrońców praw człowieka na spotkanie z przedstawicielami opozycji i urzędnikami państwowymi po raz pierwszy od zakończenia wojny wietnamskiej;
- H. mając na uwadze, że Wietnam w dalszym ciągu powołuje się na mgliste zapisy dotyczące „bezpieczeństwa narodowego” w kodeksie karnym, takie jak „propaganda antypaństwowa”, „działalność wywrotowa” lub „naruszenie swobód demokratycznych” w celu obwiniania i zmuszania do milczenia dysydentów politycznych, obrońców praw człowieka i rzekomych krytyków rządu;
- I. mając na uwadze, że w maju 2016 r. korespondent BBC Jonathan Head otrzymał rzekomo zakaz relacjonowania wizyty prezydenta Obamy w Wietnamie i cofnięto mu akredytację bez podania oficjalnego powodu; mając na uwadze, że Kim Quốc Hoa, były redaktor naczelny gazety Người Cao Tuổi, został pozbawiony licencji dziennikarskiej na początku 2015 r., a następnie oskarżony na mocy art. 258 kodeksu karnego o naruszenie swobód demokratycznych, po tym jak gazeta ujawniła szereg przypadków korupcji wśród urzędników;
- J. mając na uwadze, że Wietnam zajmuje 175. pozycję spośród 180 krajów w światowym rankingu wolności prasy w 2016 r. prowadzonym przez Reporterów bez Granic, a prasa, radio i telewizja są kontrolowane przez KPW, wojsko lub inne organy rządowe; mając na uwadze, że dekret nr 72 z 2013 r. w jeszcze większym stopniu ogranicza wolność wypowiedzi w blogach i mediach społecznościowych, natomiast dekret nr 174 z 2014 r. nakłada surowe kary na media społecznościowe i użytkowników internetu, którzy wyrażają „propagandę antypaństwową” lub „reakcyjne ideologie”;
- K. mając na uwadze, że tłumiona jest wolność religii lub przekonań, a wiele mniejszości religijnych jest poważnie prześladowanych, w tym członkowie Kościoła katolickiego i nieuznawanych wspólnot religijnych, takich jak Zjednoczony Kościół Buddyjski Wietnamu, liczne Kościoły protestanckie i członkowie mniejszości etniczno-religijnej Degar, co stwierdził podczas swojej wizyty w Wietnamie sprawozdawca ONZ ds. wolności religii lub przekonań;

Czwartek, 9 czerwca 2016 r.

- L. mając na uwadze, że w kwietniu 2016 r. Wietnam przyjął ustawę o dostępie do informacji oraz nowelizację ustawy prasowej, które ograniczają wolność słowa i wzmacniają cenzurę, a także przepisy zakazujące demonstracji przed sądami podczas procesów;
- M. mając na uwadze, że w rankingu Światowego Forum Ekonomicznego dotyczącym wskaźnika nierówności płci Wietnam spadł z 42. pozycji w 2007 r. na 83. pozycję w 2015 r., oraz mając na uwadze, że w Konwencji ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet skrytykowano władze Wietnamu za nieuwzględnianie „konceptji faktycznej równości płci”; mając na uwadze, że mimo pewnych postępów problem w Wietnamie wciąż stanowi przemoc domowa, handel kobietami i dziewczętami, prostytucja, HIV/AIDS oraz naruszenia praw seksualnych i reprodukcyjnych;
- N. mając na uwadze, że celem umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy jest ustanowienie nowoczesnego i szeroko zakrojonego partnerstwa korzystnego dla obydwu stron, którego podstawą są wspólne interesy i zasady, takie jak równość, wzajemny szacunek, praworządność i prawa człowieka;
- O. mając na uwadze, że UE pochwaliła Wietnam za trwały postęp w dziedzinie praw społeczno-ekonomicznych, jednak wyraziła utrzymujące się zaniepokojenie sytuacją praw politycznych i cywilnych; mając jednak na uwadze, że w ramach dorocznego dialogu na temat praw człowieka UE poruszyła kwestie restrykcji w dziedzinie wolności słowa, wolności mediów i wolności zgromadzeń;
- P. mając na uwadze, że UE jest największym rynkiem eksportowym Wietnamu; mając na uwadze, że UE wraz z jej państwami członkowskimi jest największym dawcą oficjalnej pomocy rozwojowej dla Wietnamu, oraz mając na uwadze, że budżet UE przeznaczony na ten cel wzrośnie o 30 % do 400 mln EUR w latach 2014–2020;
1. z zadowoleniem przyjmuje zacieśnienie partnerstwa i pogłębienie dialogu na temat praw człowieka między UE a Wietnamem; wyraża uznanie dla Wietnamu za ubiegłoroczną ratyfikację konwencji ONZ przeciwko torturom;
 2. wzywa rząd Wietnamu do natychmiastowego zaprzestania wszelkiego nękania, zastraszania i prześladowania obrońców praw człowieka oraz działaczy społecznych i środowiskowych; nalega, aby rząd przestrzegał prawa tych aktywistów do pokojowego protestu i uwolnił wszystkie niesłusznie przetrzymywane osoby; domaga się natychmiastowego uwolnienia wszystkich działaczy, którzy zostali niesłusznie aresztowani i uwięzieni, takich jak Lê Thu Hà, Nguyễn Văn Đai, Trần Minh Nhật, Trần Huỳnh Duy Thức i Thích Quảng Đức;
 3. wyraża silne zaniepokojenie nasilającą się przemocą wobec wietnamskich manifestantów wyrażających swój gniew z powodu masowego wymierania ryb na środkowym wybrzeżu kraju; domaga się publikacji wyników dochodzeń w sprawie katastrofy ekologicznej oraz ukarania odpowiedzialnych za nią osób; apeluje do rządu Wietnamu o poszanowanie prawa do pokojowego gromadzenia się zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami Wietnamu w dziedzinie praw człowieka;
 4. potępia skazanie i wydanie surowych wyroków na dziennikarzy i blogerów w Wietnamie, takich jak Nguyễn Hữu Vinh, jego kolega Nguyễn Thị Minh Thúy i Đặng Xuân Diêu, oraz apeluje o ich uwolnienie;
 5. ubolewa z powodu ciągłych naruszeń praw człowieka w Wietnamie, takich jak polityczne zastraszanie, prześladowanie, ataki, arbitralne aresztowania, surowe wyroki więzienia i niesprawiedliwe procesy, popełniane wobec działaczy politycznych, dziennikarzy, blogerów, dysydentów i obrońców praw człowieka działających w internecie i poza nim, co stanowi oczywiste naruszenie międzynarodowych zobowiązań Wietnamu w dziedzinie praw człowieka;
 6. wyraża zaniepokojenie faktem, że Zgromadzenie Narodowe rozpatruje przyjęcie ustawy o stowarzyszeniach oraz ustawy o przekonaniach i religii, które są sprzeczne z międzynarodowymi standardami wolności zrzeszania się i wolności religii lub przekonań;
 7. wzywa Wietnam do dalszego zacieśniania współpracy z mechanizmami w dziedzinie praw człowieka oraz do większej zgodności z traktatowymi mechanizmami sprawozdawczości; ponawia swój apel o postępy we wdrażaniu zaleceń powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka;

Czwartek, 9 czerwca 2016 r.

8. ponawia swój apel o rewizję konkretnych artykułów wietnamskiego kodeksu karnego, które są wykorzystywane do tłumienia wolności słowa; ubolewa nad tym, że wśród 18 000 więźniów objętych amnestią w dniu 2 września 2015 r. nie było więźniów politycznych; potępia warunki panujące w aresztach i więzieniach w Wietnamie oraz domaga się, by władze Wietnamu zagwarantowały nieograniczony dostęp do porady prawnej;
9. wzywa rząd Wietnamu do ustanowienia skutecznych mechanizmów rozliczalności dla sił policyjnych i organów bezpieczeństwa, tak aby w przyszłości nie dochodziło do nękania więźniów i osób aresztowanych;
10. apeluje do władz o zaprzestanie prześladowań religijnych, a także o zmianę przepisów dotyczących statusu wspólnot religijnych w celu ponownego określenia statusu prawnego nieuznanych religii; domaga się, by Wietnam wycofał piąty projekt ustawy o przekonaniach i religii, który jest obecnie przedmiotem debaty w Zgromadzeniu Narodowym, a także apeluje o opracowanie nowego projektu zgodnego z zobowiązaniami Wietnamu wynikającymi z art. 18 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych; domaga się uwolnienia przywódców religijnych, w tym pastora Nguyễn Công Chính, Trần Thị Hồng và Ngô Hào;
11. domaga się, aby Wietnam zwalczał dyskryminację wobec kobiet, wprowadzając przepisy zwalczające handel ludźmi oraz podejmując skuteczne kroki w celu ograniczenia przemocy domowej i naruszeń praw reprodukcyjnych;
12. pochwała Wietnam za jego przewodnią rolę w Azji pod względem rozwoju praw lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interseksualnych (LGBTI), w szczególności za przyjęcie w ostatnim czasie ustawy o małżeństwie i rodzinie, która dopuszcza małżeństwa osób tej samej płci;
13. wzywa Międzyrządową Komisję ds. Praw Człowieka ASEAN, by zbadała sytuację praw człowieka w Wietnamie, skupiając się zwłaszcza na wolności słowa, oraz by przedstawiła zalecenia dla tego kraju;
14. wzywa wietnamski rząd do wydania stałego zaproszenia dla specjalnych ekspertów ONZ, a w szczególności dla specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. wolności słowa i specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji obrońców praw człowieka;
15. wzywa UE do pogłębienia dialogu politycznego na temat praw człowieka prowadzonego z Wietnamem w ramach umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy;
16. wzywa delegaturę UE, by sięgnęła po wszelkie odpowiednie narzędzia i instrumenty w celu towarzyszenia rządowi Wietnamu w tych działaniach oraz w celu wspierania i chronienia obrońców praw człowieka; podkreśla znaczenie dialogu na temat praw człowieka między UE i władzami wietnamskimi, zwłaszcza jeśli temu dialogowi towarzyszą faktyczne działania; podkreśla, że dialog ten powinien być skuteczny i nastawiony na wyniki;
17. docenia wysiłki wietnamskiego rządu we wzmacnianiu stosunków między UE a ASEAN oraz jego poparcie dla udziału UE w szczycie Azji Wschodniej;
18. pochwała Wietnam za osiągnięcie znacznej liczby milenijnych celów rozwoju i apeluje do Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa o zapewnienie ciągłego wsparcia władzom Wietnamu oraz organizacjom pozarządowym i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego w kraju w ramach Agendy rozwoju po 2015 roku;
19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Wietnamu, rządowi i parlamentom państw członkowskich ASEAN, wysokiemu komisarzowi ONZ ds. praw człowieka oraz sekretarzowi generalnemu ONZ.